

Sygn. akt VII KA 9/18

POSTANOWIENIE

Dnia 13 grudnia 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Andrzej Tomczyk (przewodniczący)

SSN Małgorzata Gierszon

SSN Dariusz Kala (sprawozdawca)

Protokolant Dorota Szczerbiak

przy udziale prokuratora Prokuratury Krajowej ppłk. Krzysztofa Czajki
w sprawie D. Ż. i in.

oskarżonego o czyn z art. 229 § 1 k.k. i in.

z wniosku obrońcy o wydanie uzupełniającego postanowienia w przedmiocie
kosztów za obronę z urzędu lub sprostowanie poprzednio wydanego postanowienia
w tym przedmiocie

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na rozprawie w dniu 13 grudnia 2018 r.,

zażalenia wniesionego przez obrońcę z urzędu oskarżonego

na postanowienie Wojskowego Sądu Okręgowego w W.

z dnia 22 sierpnia 2018 r., sygn. akt So. [...]

postanowił:

utrzymać w mocy zaskarżone postanowienie.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 29 maja 2018 r., sygn. akt So. [...], Wojskowy Sąd Okręgowy w W. zasądził na rzecz adwokat M. N. kwotę 13 579,20 zł (trzydzieście

tysięcy pięćset siedemdziesiąt dziewięć 20/100), obejmującą naliczony podatek VAT, tytułem nieopłaconych kosztów pomocy prawnej udzielonej z urzędu w postępowaniu sądowym oskarżonemu D. Ż..

Postanowienie to zostało doręczone adwokat M. N. w dniu 12 czerwca 2018 r.

Wnioskiem z dnia 2 lipca 2018 r. (data nadania 12 lipca 2018 r.) obrońca oskarżonego zwróciła się o zasądzenie dodatkowych kosztów obrony „za posiedzenie i dwa terminy rozpraw”, które nie zostały uwzględnione w postanowieniu z dnia 29 maja 2018 r. poprzez wydanie orzeczenia uzupełniającego, ewentualnie prostującego błąd rachunkowy zaistniały w powyższym postanowieniu.

W uzasadnieniu wniosku obrońca wskazała, że w postanowieniu z dnia 29 maja 2018 r. sąd zasądził na jej rzecz koszty pomocy prawnej uwzględniając udział obrońcy wyłącznie w 88 terminach rozprawy, w sytuacji, gdy jako podstawę wyliczenia tychże kosztów winien przyjąć udział obrońcy w 90 terminach rozprawy oraz w posiedzeniu przeprowadzonym w dniu 2 czerwca 2014 r.

Po rozpoznaniu w/w wniosku postanowieniem z dnia 22 sierpnia 2018 r., sygn. akt So. [...], Wojskowy Sąd Okręgowy w W.:

1. na podstawie art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k. umorzył „postępowanie w przedmiocie dodatkowego zasądzenia kosztów obrony sprawowanej z urzędu wobec oskarżonego cyw. D. Ż., albowiem postępowanie w tym przedmiocie zostało prawomocnie zakończone”,
2. na podstawie art. 105 § 1 k.p.k. a *contrario* nie uwzględnił wniosku o sprostowanie oczywistej omyłki rachunkowej w postanowieniu Wojskowego Sądu Okręgowego w W. z dnia 29 maja 2018 r., sygn. akt So. [...] w przedmiocie zasądzenia na rzecz adw. M. N. nieopłaconych kosztów obrony sprawowanej z urzędu wobec osk. cyw. D. Ż..

Od powyższego postanowienia zażalenie wywiódł adwokat D. C. (działając w substytucji adw. M. N.), który zaskarżonemu orzeczeniu zarzucił „naruszenie art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k. poprzez błędne zastosowanie i niewydanie postanowienia w przedmiocie przyznania dodatkowego wynagrodzenia za pomoc prawną udzieloną z urzędu D. Ż., nieopłaconą ani w całości ani w części” oraz obrazę art. 105 § 1

k.p.k. poprzez „niezastosowanie i nieprzyznanie przyznania dodatkowego wynagrodzenia za pomoc prawną udzieloną z urzędu D. Ż., nieopłaconą ani w całości ani w części poprzez sprostowanie postanowienia”.

Wojskowy Sąd Okręgowy w W., postanowieniem z dnia 14 września 2018 r., sygn. akt So. [...], na podstawie art. 463 § 1 k.p.k. postanowił zażalenie przekazać do rozpoznania Sądowi Najwyższemu.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zażalenie, z przyczyn wskazanych poniżej, nie zasługiwało na uwzględnienie.

Zgodnie z poglądem utrwalonym w doktrynie, który Sąd Najwyższy w tym składzie w pełni podziela, wskazana w przepisie art. 626 § 2 k.p.k. „konieczność dodatkowego ustalenia wysokości” kosztów procesu dotyczy wyłącznie kosztów dotychczas nieznanych sądowi, a więc takich, które powstały po wydaniu orzeczenia lub takich, których wysokość stała się znana sądowi dopiero po wydaniu orzeczenia. Natomiast nie odnosi się ona do kosztów pominiętych (choćby przez przeoczenie) we wcześniejszym orzeczeniu, bądź też do kosztów o błędnie wyliczonej wysokości. Korygowaniu tego rodzaju uchybień służą bowiem zwykle środki zaskarżenia, a nie tryb przewidziany w art. 626 § 2 k.p.k. (por. K. Eichsteadt (w:) Kodeks postępowania karnego. Komentarz. Tom II, D. Świecki (red.), WKP 2018, komentarz do art. 626, teza 5; S. Steinborn (w:) Komentarz aktualizowany do art. 425-673 Kodeksu postępowania karnego, L. K. Paprzycki (red.), LEX 2015, komentarz do art. 626, teza 6; D. Świecki, Czynności procesowe obrońcy i pełnomocnika w sprawach karnych, WK 2016, rozdział III, pkt 3). Z możliwości wniesienia zażalenia obrońca zaś nie skorzystała.

W świetle powyższych wskazań niedopuszczalne jest korygowanie w trybie art. 626 § 2 k.p.k. prawomocnego orzeczenia o kosztach nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu, w sytuacji, gdy wadliwa wysokość przyznanej obrońcy kwoty wynika z błędnych ustaleń sądu dotyczących składników ją wyznaczających, w tym np. liczby przeprowadzonych w sprawie terminów rozprawy.

Oczywiste jest, że powyższy błąd nie może być usunięty również w drodze sprostowania „oczywistej omyłki rachunkowej”. *Verba legis* przepis art. 105 § 1 k.p.k. zezwala bowiem wyłącznie na prostowanie omyłek rachunkowych, które mają charakter oczywisty. Oczywista omyłka rachunkowa to zaś widoczne na pierwszy „rzut oka” błędne wyliczenie wynikające z nieprawidłowego zastosowania działań matematycznych, a nie - jak w tym wypadku - błędnych ustaleń w zakresie składników stanowiących podstawę owego wyliczenia.

Na zakończenie, mając na uwadze wywód zawarty w uzasadnieniu postanowienia Wojskowego Sądu Okręgowego w W. z dnia 14 września 2018 r., wskazać wypada, że nie było podstaw do kwestionowania legitymacji adwokata D. C. do sporządzenia i podpisania rozpoznawanego zażalenia. Pełnomocnictwo substytucyjne, jakiego udzieliła mu w toku procesu adwokat M. N. „do prowadzenia sprawy D. Ź.”, uprawniało go bowiem zarówno do składania wniosków o wydanie stosownych rozstrzygnięć w przedmiocie kosztów procesu, jak i składania środków zaskarżenia w tym zakresie.

Z uwagi na powyższe, postanowiono jak w sentencji.